

Pokrzywdzony jako uczestnik postępowań represyjnych. Czwarty wierzchołek trójkąta?

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wstęp	XV
Autorzy	XXI
Wykaz skrótów	XXV
Bibliografia	XXXI
Część I.	1
Rozdział 1. Pokrzywdzony w procesie karnym z perspektywy wiktymologii ...	3
§ 1. Wprowadzenie	3
§ 2. Ofiara przestępstwa w ujęciu deterministycznym i reaktywnym a proces karny	4
§ 3. Wiktyimizacja a proces karny	6
§ 4. Wiktyimizacja wtórna przez wymiar sprawiedliwości	8
§ 5. Wiktyimizacja wtórna „przez proces”	12
§ 6. Podsumowanie	14
Rozdział 2. „Mikrofizyka” ochrony praw pokrzywdzonych. O przyznaniu wagi drobnym rzeczom	15
§ 1. Wprowadzenie	15
§ 2. Podobne wątki	17
§ 3. Odwrócenie „mikrofizyki władzy” – „mikrofizyka” praw	20
§ 4. Czynniki organizacyjne i strukturalne	24
§ 5. Wymiar przestrzenny	32
§ 6. Wymiar interakcyjny – sprawności sędziowskie	37
§ 7. Podsumowanie	40
Rozdział 3. Pokrzywdzony w oczach osób wykonujących zawody prawnicze w sprawach karnych	43
§ 1. Wprowadzenie	43
§ 2. Metodologia badań ankietowych	44
§ 3. Grupa badawcza	48
§ 4. Analiza poglądów respondentów na pozycję pokrzywdzonego	50
§ 5. Podsumowanie	86
Rozdział 4. Prawo pokrzywdzonego do sądu karnego	89
§ 1. Wprowadzenie	89

§ 2. Zakres prawa do sądu w orzecznictwie organów krajowych i międzynarodowych	90
§ 3. Prawo pokrzywdzonego do sądu w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego	95
§ 4. Emanacja konstytucyjnego prawa do sądu w przepisach KPK	100
§ 5. Podsumowanie	102
Rozdział 5. Pokrzywdzony a stosowanie środków zapobiegawczych w procesie karnym	105
§ 1. Wprowadzenie	105
§ 2. Pokrzywdzony jako beneficjent stosowania środków zapobiegawczych	106
§ 3. Aktywność procesowa pokrzywdzonego	112
§ 4. Reguła udzielania informacji	116
Rozdział 6. Uwzględnienie prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego – czy nadrzędny cel procesu karnego? Analiza przez pryzmat wybranych uprawnień pokrzywdzonego w procesie karnym	119
§ 1. Wprowadzenie	119
§ 2. Pojęcie pokrzywdzonego i jego uprawnienia	121
§ 3. Uprawnienia pokrzywdzonego o charakterze kompensacyjnym	123
§ 4. Prawo do sprzeciwu w trybach konsensualnych	125
§ 5. Podsumowanie	129
Rozdział 7. Zasada legalizmu jako instrument ochrony interesu pokrzywdzonego w procesie karnym	133
§ 1. Wprowadzenie	133
§ 2. Zasada legalizmu	134
§ 3. Umorzenie restytucyjne	138
§ 4. Podsumowanie	143
Rozdział 8. Wzór pouczenia pokrzywdzonego z art. 300 KPK – czyli o potrzebie jego nowelizacji od zaraz	145
§ 1. Wprowadzenie	145
§ 2. Analiza porównawcza wzoru pouczenia pokrzywdzonego (art. 300 § 2 i 4 KPK) i art. 4 ust. 1 lit. a–k dyrektywy 2012/29	146
§ 3. Nowelizacja wzoru pouczenia pokrzywdzonego – projekt Ministerstwa Sprawiedliwości	157
§ 4. Wzór pouczenia pokrzywdzonego – czyli jak to powinno wyglądać	158
§ 5. Podsumowanie	159
Rozdział 9. Wadliwe pouczenie a realizacja uprawnień procesowych przez pokrzywdzonego – case study	163
§ 1. Wprowadzenie	163

§ 2. Sytuacja procesowa	164
§ 3. Sposób pouczenia o prawie do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia	166
§ 4. Konwalidowanie błędnego pouczenia poprzez podjęcie na nowo postępowania przygotowawczego	170
§ 5. Podsumowanie	172
Rozdział 10. Fundusz Sprawiedliwości a pokrzywdzony	173
§ 1. Wprowadzenie	173
§ 2. Podstawy prawne	173
§ 3. Pokrzywdzony	175
§ 4. Podmioty otrzymujące środki	180
§ 5. Rozpoznawanie potrzeb pokrzywdzonych	182
§ 6. Realizacja planów finansowych	183
§ 7. Podsumowanie	185
Część II.	187
Rozdział 1. Obowiązek denuncjacji i odpowiedzialność karna za zaniechanie tego obowiązku przez pokrzywdzonego	189
§ 1. Wprowadzenie	189
§ 2. Obowiązek denuncjacji w KK i w KPK	191
§ 3. Próba dokonania oceny nowelizacji art. 240 KK	195
§ 4. Podsumowanie	199
Rozdział 2. Uprawnienie prokuratora do wszczęcia postępowania w sprawie przestępstwa ściganego na wniosek	203
§ 1. Wprowadzenie	203
§ 2. Przestępstwa wnioskowe i postępowanie wnioskowe	204
§ 3. Uprawnienie prokuratora do zainicjowania postępowania wnioskowego	206
§ 4. Podsumowanie	212
Rozdział 3. Wpływ udziału pokrzywdzonego na postępowanie sądowe	213
§ 1. Wprowadzenie	213
§ 2. Uzyskane wyniki	215
§ 3. Podsumowanie	228
Rozdział 4. Konsekwencje procesowe śmierci pokrzywdzonego i przekształceń podmiotowych po stronie pokrzywdzonego niebędącego osobą fizyczną	229
§ 1. Wprowadzenie	229
§ 2. Pokrzywdzony w postępowaniu karnym	230
§ 3. Śmierć pokrzywdzonego i jej skutki w postępowaniu karnym	232

§ 4. Pokrzywdzony niebędący osobą fizyczną	235
§ 5. Przekształcenia podmiotów prawnych występujących w charakterze pokrzywdzonego	237
§ 6. Podsumowanie	241
Rozdział 5. Fakt pokrzywdzenia a uprawnienie do występowania w roli pokrzywdzonego w polskim procesie karnym	243
§ 1. Wprowadzenie	243
§ 2. Pojęcie pokrzywdzonego	244
§ 3. Pokrzywdzony w znaczeniu materialnym i procesowym	246
§ 4. Brak pokrzywdzonego w procesie karnym	249
§ 5. Problematyka ustalenia kręgu pokrzywdzonych a orzecznictwo	251
§ 6. Podsumowanie	254
Rozdział 6. Pozornie pokrzywdzony w sprawach o przestępstwa przeciwko mieniu	255
§ 1. Wprowadzenie	255
§ 2. Problem nadużywania statusu pokrzywdzonego w praktyce orzeczniczej Sądu Apelacyjnego w Krakowie	256
I. Uwagi wstępne	256
II. Zakres penalizacji w wypadku przestępstwa oszustwa	256
III. Nadużywanie roli oskarżyciela posiłkowego w sprawach o przestępstwo oszustwa	258
§ 3. Próba zidentyfikowania przyczyn nadużywania statusu pokrzywdzonego	273
§ 4. Podsumowanie	275
Rozdział 7. Aktywność pokrzywdzonego w zaskarżaniu decyzji procesowych ...	277
§ 1. Wprowadzenie	277
§ 2. Aktywność pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym	279
§ 3. Podsumowanie	288
Rozdział 8. Sytuacja procesowa pokrzywdzonego w konsensualnych sposobach zakończenia postępowania karnego	291
§ 1. Wprowadzenie	291
§ 2. Uwzględnienie prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego w trybach konsensualnych	293
§ 3. Rola pełnomocnika pokrzywdzonego w trybach konsensualnych	301
§ 4. Podsumowanie	302
Rozdział 9. O instytucji sprzeciwu pokrzywdzonego wobec wniosku prokuratora o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy – uwagi <i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i>	305
§ 1. Wprowadzenie	305

§ 2. Sprzeciw pokrzywdzonego wobec wniosku prokuratora o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy w polskim procesie karnym	306
§ 3. Zalety aktualnego unormowania sprzeciwu pokrzywdzonego wobec wniosku prokuratora o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy	308
§ 4. Wady aktualnego unormowania uprawnień sprzeciwowych pokrzywdzonego	310
§ 5. Podsumowanie	312
Rozdział 10. Pokrzywdzony w postępowaniach szczególnych i konsensualnych – obecność na rozprawie lub posiedzeniu oraz orzekanie środków karnych i kompensacyjnych	315
§ 1. Wprowadzenie	315
§ 2. Hipotezy	318
§ 3. Weryfikacja hipotez	318
I. Tryb zakończenia sprawy	318
II. Obecność pokrzywdzonego na rozprawie lub posiedzeniu	322
III. Orzekanie środków karnych lub środków kompensacyjnych na rzecz pokrzywdzonego	325
IV. Wysokość świadczenia pieniężnego	329
V. Wysokość obowiązku naprawienia szkody	333
§ 4. Podsumowanie	337
Część III.	339
Rozdział 1. Subsydiarny akt oskarżenia, czyli tzw. skarga subsydiarna w procesie karnym	341
§ 1. Wprowadzenie	341
§ 2. Ewolucja instytucji skargi subsydiarnej	342
§ 3. Analiza aktualnego stanu prawnego	344
§ 4. Przymus adwokacko-radcowski	346
§ 5. Zmiany podmiotowe w sprawach wszczętych z oskarżenia subsydiarnego	347
§ 6. Dane statystyczne i wyniki badań aktowych	351
§ 7. Podsumowanie	355
Rozdział 2. Problematyka charakteru terminu do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia przez pokrzywdzonego	357
§ 1. Wprowadzenie	357
§ 2. Kształt unormowania kodeksowego	357
§ 3. Konstytucyjność regulacji w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego	359
§ 4. Prekluzyjność w kontekście praw podmiotowych podejrzanego i celów procesu karnego	361

§ 5. Podsumowanie	365
Rozdział 3. Oskarżyciel posiłkowy subsydiarny w świetle badań aktowych ...	367
§ 1. Wprowadzenie	367
§ 2. Analiza wyników badań aktowych	367
§ 3. Podsumowanie	385
Rozdział 4. Pokrzywdzony jako oskarżyciel prywatny – wyniki badań	387
Rozdział 5. Kumulacja ról procesowych w postępowaniu prywatnoskargowym	403
§ 1. Pojęcie kumulacji ról procesowych	403
§ 2. Uprawnienia oskarżycieli/pokrzywdzonych w postępowaniu	406
§ 3. Komplikacje wynikające z kumulacji ról procesowych	408
§ 4. Podsumowanie	411
Rozdział 6. Pokrzywdzony z zaburzeniami psychicznymi w świetle art. 51 KPK	413
§ 1. Wprowadzenie	413
§ 2. Pojęcie pokrzywdzonego z zaburzeniami psychicznymi	415
§ 3. Uprawnienia i obowiązki pokrzywdzonego	417
§ 4. Udział pokrzywdzonego z zaburzeniami psychicznymi w procesie karnym	422
§ 5. Podsumowanie	424
Rozdział 7. Pokrzywdzony w podeszłym wieku lub nieporadny	425
§ 1. Wprowadzenie	425
§ 2. Pokrzywdzony w podeszłym wieku	426
§ 3. Pokrzywdzony nieporadny	429
§ 4. Uprawnienia pokrzywdzonego w podeszłym wieku lub nieporadnego	431
§ 5. Podsumowanie	433
Rozdział 8. Funkcjonariusz publiczny jako pokrzywdzony przestępstwem ...	435
§ 1. Wprowadzenie	435
§ 2. Funkcjonariusz publiczny – kim on właściwie jest	435
§ 3. Przestępstwa popełniane na szkodę funkcjonariuszy publicznych	437
§ 4. Czy taki diabeł straszny jak go malują? Czyli skala problemu przestępstw popełnianych na szkodę funkcjonariuszy publicznych	441
§ 5. Funkcjonariusz jako pokrzywdzony w ujęciu procesowym	443
§ 6. Podsumowanie	444
Rozdział 9. O niektórych aspektach prawa do odmowy zeznań w trybie art. 182 § 1 KPK	447
§ 1. Wprowadzenie	447

§ 2. Zakres podmiotowy art. 182 § 1 (§ 2) KPK	448
§ 3. Konsekwencje skorzystania przez świadka z prawa do odmowy zeznań w trybie art. 182 § 1 (§ 2) KPK	453
§ 4. „Reinterpretacja” pojęcia „osoba pozostająca we wspólnym pożyciu” ...	455
§ 5. Podsumowanie	458
Rozdział 10. Przesłuchanie pokrzywdzonego w charakterze świadka – analiza art. 185c KPK na tle regulacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw	461
§ 1. Wprowadzenie	461
§ 2. Pokrzywdzony a ofiara przestępstwa	463
§ 3. Indywidualna ocena szczególnych potrzeb ofiary	465
§ 4. Środki ochrony ofiar o szczególnych potrzebach na gruncie regulacji art. 185c KPK	467
§ 5. Ocena regulacji art. 185c KPK	471
Rozdział 11. Przesłuchania dzieci po zmianach Kodeksu postępowania karnego wprowadzonych ustawami z 13.6.2013 r. i z 19.7.2019 r.	473
§ 1. Wprowadzenie	473
§ 2. Nowelizacje trybów przesłuchań małoletnich świadków z lat 2014 i 2019 ...	474
§ 3. Beneficjenci trybów ochronnych	477
§ 4. Charakterystyka trybów przesłuchań w świetle art. 185a–185c(d) KPK ...	480
I. Uwagi wstępne	480
II. Procedowanie według art. 185a § 1 i 3 KPK	480
III. Przesłuchanie według art. 185a § 4 KPK	485
IV. Przesłuchanie według art. 185b § 1 KPK	486
V. Przesłuchanie według art. 185b § 2 KPK	487
VI. Przesłuchanie w świetle art. 185c KPK	488
§ 5. Podsumowanie	491
Rozdział 12. Małoletni pokrzywdzony w sprawach karnych. Taktyka przesłuchania	493
§ 1. Wprowadzenie	493
§ 2. Fazy rozwojowe	494
§ 3. Wystrój i wyposażenie pokoju przesłuchań dzieci	496
§ 4. Fazy przesłuchania	499
§ 5. Podatność na sugestię dziecka	501
§ 6. Podsumowanie	503
Część IV.	505
Rozdział 1. Pokrzywdzony przestępstwami seksualnymi	507
§ 1. Wprowadzenie	507

§ 2. Zgwałcenie	509
§ 3. Wykorzystanie bezradności lub niepoczytalności oraz nadużycie stosunku zależności	516
§ 4. Obcowanie płciowe z małoletnim	518
§ 5. Kazirodztwo	521
§ 6. Pornografia	522
§ 7. Zmuszanie do prostytucji, stręczycielstwo, sutenerstwo	524
§ 8. Podsumowanie	526
Rozdział 2. Pokrzywdzony wypadkami komunikacyjnymi	527
§ 1. Wprowadzenie	527
§ 2. Stan prawny	528
I. Aspekt karny	528
II. Aspekt cywilny	529
§ 3. Dane statystyczne	530
I. Wypadki w ruchu lądowym	530
II. Wypadki w ruchu wodnym	532
III. Wypadki w ruchu powietrznym	533
§ 4. Badania aktowe	534
I. Uwagi wstępne	534
II. Liczba pełnomocników pokrzywdzonego na etapie postępowania przygotowawczego i sądowego	535
III. Aktywność pokrzywdzonego	536
IV. Tryby konsensualne – sprzeciw pokrzywdzonego	539
V. Wnioski o odszkodowanie i zadośćuczynienie	540
§ 5. Podsumowanie	540
Rozdział 3. Pokrzywdzony przestępstwem prywatnoskargowym	543
§ 1. Wprowadzenie	543
§ 2. Pokrzywdzony jako oskarżyciel prywatny	544
§ 3. Zasada skargowości i dyspozycyjności w procesie prywatnoskargowym	546
§ 4. Posiedzenie pojednawcze	548
§ 5. Wielość pokrzywdzonych	550
§ 6. Domniemania prawne w procesie prywatnoskargowym	552
§ 7. Oskarżenie wzajemne	554
§ 8. Postulaty <i>de lege ferenda</i>	555
Rozdział 4. Zasada ochrony praw pokrzywdzonego na gruncie postępowania w sprawach o wykroczenia	559
§ 1. Wprowadzenie	559
§ 2. Definicja pokrzywdzonego	560

§ 3. Żądanie ścigania	561
§ 4. Udział pokrzywdzonego w postępowaniu	563
I. Uwagi wstępne	563
II. Oskarżenie posiłkowe uboczne	563
III. Oskarżenie posiłkowe subsydiarne	565
IV. Oskarżenie posiłkowe konkurencyjne	565
V. Śmierć oskarżyciela posiłkowego	566
VI. Prawa pokrzywdzonego niedziałającego w charakterze strony oraz na etapie czynności wyjaśniających	567
§ 5. Prawo do działania przez pełnomocnika	568
§ 6. Prawo zaskarżania orzeczeń	570
I. Uwagi wstępne	570
II. Apelacja	570
III. Zażalenie	571
IV. Kasacja	571
V. Wznowienie postępowania	571
§ 7. Prawo do sprawiedliwości naprawczej	572
§ 8. Podsumowanie	573
Rozdział 5. Pokrzywdzony w postępowaniu przeciwko podmiotom zbiorowym ponoszącym odpowiedzialność za czyny zabronione pod groźbą kary	575
§ 1. Wprowadzenie	575
§ 2. Pokrzywdzony jako oskarżyciel w postępowaniu przeciwko podmiotowi zbiorowemu toczącym się według przepisów obowiązującej ustawy	577
I. Obowiązywanie zasady skargowości	577
II. Aktualność definicji pokrzywdzonego zawartej w art. 49 KPK ...	579
III. „Zbieg” wniosków pochodzących od kilku oskarżycieli	580
IV. Tryb ścigania w ustawie o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych	586
V. Wymogi formalne wniosku wszczynającego postępowanie przeciwko podmiotom zbiorowym	593
§ 3. Naprawienie szkody i krzywdy wyrządzonej przestępstwem, za które odpowiedzialność ponosi podmiot zbiorowy	600
§ 4. Podsumowanie	602
Raporty krajowe	603
1. Austria	605
2. Czechy	621
3. Filipiny	625
4. Japonia	629

Spis treści

---

5. Niemcy	633
6. Rumunia	645
7. Turcja	659
8. Ukraina	673
9. USA (District Columbia)	683
10. Węgry	687
11. Włochy	693
12. Międzynarodowy Trybunał Karny	707
13. Podsumowanie	711
Indeks rzeczowy	725

[Przejdź do księgarni →](#)